

Úvodní stránka>Rodinné věci a dědictví>**Rozvod a rozluka**

Rozvod a rozluka

Severní Irsko

1 Jaké jsou podmínky pro dosažení rozvodu?

V Severním Irsku je rozvodové právo upraveno v nařízení (Severního Irsku) o manželských věcech z roku 1978 (*Matrimonial Causes (Northern Ireland) Order 1978*) (dále jen „nařízení z roku 1978“).

Manžel nebo manželka se může rozvést na základě písemného žalobního návrhu (zvaného „*petition*“) podaného k soudu. Osoba podávající návrh na rozvod se nazývá navrhovatel a druhá strana se nazývá odpůrce. Navrhovatel musí prokázat, že došlo k nezvratnému rozpadu manželství, a předložit důkaz o tom, že nastala jedna z pěti skutečností (viz otázka č. 2). Návrh na rozvod nelze podat v prvních dvou letech po uzavření manželství. Události spadající do tohoto dvouletého období však lze použít jako důkaz o tom, že došlo k nezvratnému rozpadu manželství.

2 Jaké jsou důvody k rozvodu?

Jediným důvodem k rozvodu je nezvratný rozpad manželství. Navrhovatel musí obecně jako důkaz o tom, že došlo k nezvratnému rozpadu manželství, prokázat jednu nebo více z níže uvedených skutečností:

odpůrce se dopustil nevěry. Tuto skutečnost nelze uplatnit, pokud navrhovatel poté, co se o nevěře dozvěděl, nadále žil s odpůrcem po dobu přesahující 6 měsíců nebo po několik období, která dohromady přesahují 6 měsíců;

odpůrce se choval tak, že od navrhovatele nelze přiměřeně očekávat, že s ním bude nadále žít. Tuto skutečnost nelze uplatnit, pokud spolu manželé nadále žili nejméně po dobu 6 měsíců od posledního případu nepřiměřeného chování;

odpůrce opustil žadatele na nepřerušenu dobu dvou let bezprostředně předcházejících podání návrhu na rozvod;

manželé žili odděleně po nepřerušenu dobu dvou let bezprostředně předcházejících podání návrhu na rozvod a odpůrce s rozvodem souhlasí;

manželé žili odděleně po nepřerušenu dobu pěti let bezprostředně předcházejících podání návrhu na rozvod. Souhlas odpůrce se nevyžaduje a odpůrce může podat námitku proti rozvodu z toho důvodu, že by tím utrpěl závažnou finanční nebo jinou újmu.

Při rozhodování, zda odpůrce navrhovatele opustil nebo zda žili manželé odděleně po určité souvislé období, nebude brán zřetel na žádná období (nepřesahující v součtu 6 měsíců), kdy manželé žili opět společně. Tato období se však nezapočítávají do délky trvání opuštění nebo odloučení.

Jestliže soud na základě důkazů uspokojivě zjistí, že došlo k nezvratnému rozpadu manželství, vydá nejprve prozatímní rozhodnutí (*decree nisi*) (rozhodnutí soudu vedoucí k rozvodu).

Rozvodové řízení je ukončeno v okamžiku, kdy je prozatímní rozhodnutí prohlášeno za konečné. Návrh na prohlášení prozatímního rozhodnutí o rozvodu za konečné lze podat šest týdnů a jeden den po dni vydání prozatímního rozhodnutí. Bude-li návrh na prohlášení prozatímního rozhodnutí za konečné podán po více než 12 měsících od vydání prozatímního rozhodnutí, může být navrhovatel vyzván, aby předložil písemné prohlášení, v němž uvede důvody prodloužení. V určitých případech může o prohlášení rozhodnutí za konečné požádat i odpůrce. Dotčené strany nemohou uzavřít nové manželství dříve, než bude příslušné rozhodnutí prohlášeno za konečné.

3 Jaké jsou právní důsledky rozvodu s ohledem na:

3.1 osobní vztahy mezi manželi (například užívání příjmení)

Neplatí žádná zvláštní pravidla upravující vztahy mezi manželi po rozvodu. Předpokládá se však, že spolu nebudou nadále žít, a pokud žena přijala příjmení svého manžela, může se rozhodnout, že bude opět používat své rodné příjmení.

3.2 rozdělení jmění manželů

Nařízení z roku 1978 obsahuje rozsáhlá ustanovení umožňující soudu rozhodnout o rozdělení společného jmění manželů a úpravě jejich finančních poměrů, a to ve vztahu mezi nimi navzájem i ve vztahu k jejich společným dětem.

Při vydání rozhodnutí o rozvodu nebo poté může soud nařídit:

pravidelné platby

jednorázové vyrovnání

majetkové vypořádání

sdílení důchodů nebo vyhrazení finančních prostředků pocházejících z penzijních fondů.

Před vydáním rozhodnutí zohlední soud veškeré okolnosti případu. Zejména však bude mít na zřeteli prospěch všech dětí rodiny mladších 18 let.

3.3 nezletilé děti manželů

Po rozvodu budou mít rodiče nadále rodičovskou zodpovědnost za společné děti a vyživovací povinnost vůči nezletilým dětem, které s nimi žily v rodině.

Pokud je v manželství nezletilé dítě (mladší 16 let) nebo dítě starší 16 let, které pokračuje ve studiu nebo se připravuje na výkon povolání, musí navrhovatel vyplnit příslušný formulář (formulář M4) obsahující dohodu manželů ohledně tohoto dítěte. Na základě tohoto formuláře je každá strana vyzvána, aby se pokusila dosáhnout dohody o návrzích týkajících se budoucnosti dítěte. Není-li však dohoda možná, bude mít odpůrce možnost předložit své připomínky k navrhovanému režimu a soud může uplatnit své pravomoci podle nařízení (Severního Irsku) o nezletilých z roku 1995 (*Children (Northern Ireland) Order 1995*) (například určit, kde bude dítě bydlet).

3.4 vyživovací povinnosti vůči druhému z manželů?

Vyživovací povinnost vůči druhému z manželů rozvodem zaniká, s výjimkou případu, kdy soud nařídil určité platby nebo rozhodl o rozdělení majetku.

4 Co se v praxi rozumí právním pojmem „rozluka“?

Návrh na rozluku lze podat v případě, že se manželství rozpadlo, avšak navrhovatel se z jakéhokoli důvodu nehodlá rozvést. Rozhodne-li soud o rozluce, není navrhovatel nadále povinen žít se svou manželkou / svým manželem. Nemůže však uzavřít nové manželství. Po vydání rozhodnutí o soudní rozluce lze podat návrh na rozvod.

5 Jaké jsou podmínky rozlučky?

Při rozhodování o soudní rozluce není nutné prokazovat, že došlo k nezvratnému rozpadu manželství.

6 Jaké jsou právní důsledky rozlučky?

Manželé nebudou povinni spolu nadále žít. Pokud je platné rozhodnutí o soudní rozluce a jeden z manželů zemře bez závěti, bude jeho majetek rozdělen, jako by druhý z manželů již nežil, a ten tudíž nezíská žádný prospěch, který by mu jinak připadl. Ve vztahu k rozdělení majetku při soudní rozluce přísluší soudu obecně stejné pravomoci jako v případech rozvodu. Soud však nemůže vydat příkaz ke sdílení důchodu.

7 Co se v praxi rozumí pojmem „prohlášení manželství za neplatné“?

Manželství bude prohlášeno za neplatné, pokud žadatel prokáže, že je absolutně nebo relativně neplatné. Absolutně neplatným manželstvím se rozumí manželství, které nemělo být nikdy uzavřeno, a má se za to, že nikdy nevzniklo. Relativně neplatné manželství se uznává a trvá do doby, než dojde k jeho zrušení.

8 Jaké jsou podmínky pro prohlášení manželství za neplatné?

Manželství je absolutně neplatné, je-li prokázána jedna z těchto skutečností:
stranami jsou příliš blízcí příbuzní;

kterákoli ze stran je mladší šestnácti let;

nebyly splněny veškeré náležitosti nezbytné k řádnému uzavření manželství;

v době uzavření manželství již jedna ze stran žila v legálním manželství;

nejedná se o manželství osob různého pohlaví (jedním z manželů musí být muž a druhým žena);

v případě polygamiho manželství uzavřeného mimo Severní Irsko měl jeden z manželů v době uzavření manželství domicil v Severním Irsku.

Manželství je relativně neplatné, je-li prokázána jedna z těchto skutečností:

manželství nebylo naplněno, protože toho jeden z manželů není schopen;

jeden z manželů odmítl naplnit manželství;

jeden z manželů nevyсловil řádně souhlas s uzavřením manželství (například jednal pod nátlakem a byl k souhlasu donucen nebo jednal v omylu ohledně povahy tohoto aktu);

v době uzavření manželství trpěl jeden z manželů duševní poruchou;

v době uzavření manželství trpěl jeden z manželů přenosnou pohlavní chorobou;

v době uzavření manželství byla manželka těhotná s jinou osobou než s manželem.

Pokud návrh na prohlášení manželství za neplatné vychází z některého ze čtyř posledně uvedených důvodů, měl by být podán do tří let od uzavření manželství. Soud však může v určitých případech povolit, aby byl návrh podán i po uplynutí této lhůty.

Je-li návrh podáván na základě dvou posledně jmenovaných skutečností, musí návrhovač prokázat, že v době uzavření manželství o této nemoci nebo o těhotenství nevěděl.

Soud neprohlásí relativně neplatné manželství za neplatné, pokud odpůrce prokáže:

že návrhovač věděl, že by manželství mohlo být prohlášeno za neplatné, avšak jednal tak, že se odpůrce mohl přiměřeně domnívat, že nebude o prohlášení manželství za neplatné žádat, a

toto rozhodnutí by bylo nespravedlivé.

9 Jaké jsou právní důsledky prohlášení manželství za neplatné?

Je-li manželství absolutně neplatné, pohlíží se na ně tak, jako by nikdy nevzniklo. Je-li manželství relativně neplatné, nakládá se s ním jako s neplatným ode dne, k němuž bylo rozhodnutí o prohlášení manželství za neplatné prohlášeno za konečné.

10 Existují alternativní mimosoudní prostředky umožňující řešit otázky týkající se rozvodu bez nutnosti obracet se na soud?

V Severním Irsku působí řada agentur poskytujících mediační služby (například Relate). Mediace vám pomůže vyřešit praktické otázky spojené s rozvodem, včetně finančních a rodičovských záležitostí.

11 Kam mám podat svůj návrh na rozvod/rozluce osob/prohlášení manželství za neplatné? Jaké náležitosti musí být splněny a jaké dokumenty by měly být přiloženy k žádosti?

Návrhy na rozvod, soudní rozluce nebo prohlášení manželství za neplatné mohou být předloženy Vrchnímu soudu (*High Court*) nebo soudu hrabství (*County Court*) příslušnému pro rozvodové řízení. Pokud však odpůrce předloží odpověď na návrh podaný u soudu hrabství, bude věc postoupena Vrchnímu soudu.

Adresy a telefonní čísla příslušných soudů jsou uvedena na internetových stránkách

[Soudní služby Severního Irska \(Northern Ireland Courts and Tribunals Service\)](#).

Za účelem zahájení řízení musíte příslušnému soudu zaslat soubor formulářů spolu s:

originálem (nikoli kopií) vašeho oddacího listu společně s ověřeným překladem a prohlášením o příslušném právním řádu, pokud bylo manželství uzavřeno mimo Severní Irsko;

originálem rodného listu všech společných dětí mladších 18 let (musí se jednat o úplný rodný list uvádějící veškeré údaje o rodičích a dítěti);

kopii všech soudních rozhodnutí, na něž se v návrhu odkazuje;

originálem a dvěma kopiemi jakékoli dohody (např. týkající se financí), která se má stát součástí soudního rozhodnutí, a

soudním poplatkem (stávající výši poplatku vám sdělí kancelář soudu).

Kancelář soudu vám poskytne příslušné formuláře a vysvětlí, jak je vyplnit. Zaměstnanci soudu však nemohou poskytovat právní poradenství ani vám poradit, jak máte u soudu vypovídat.

12 Je možno získat právní pomoc na pokrytí nákladů spojených s řízením?

Máte právo požádat o právní pomoc. Výše (případně) finanční pomoci však podléhá posouzení finanční situace. I v případě, že budete uznáni jako finančně způsobilí, můžete být povinni poskytnout určitý finanční příspěvek na uhrazení nákladů. Na základě dohody může být tento příspěvek oddělení právní pomoci (*Legal Aid Department*) splácen po určitou dobu. Kromě kritérií finanční způsobilosti musíte splňovat i požadavky týkající se skutkové podstaty sporu, tj. musí existovat přiměřené důvody pro zahájení řízení nebo obhajobu, a tento postup musí být za všech okolností přiměřený.

13 Je možné podat proti rozhodnutí o rozvodu manželství/rozluce/prohlášení manželství za neplatné opravný prostředek?

Proti konečnému rozhodnutí o zrušení manželství nebo o jeho prohlášení za neplatné není možné podat opravný prostředek, pokud měla poškozená strana možnost odvolat se proti prozatímnímu rozhodnutí, avšak neučinila tak. Proti rozhodnutím vydaným se souhlasem obou stran je možné podat odvolání pouze se souhlasem soudu. Odvolacímu soudu přísluší řada pravomocí s tím, že původní rozhodnutí může potvrdit, zvrátit nebo změnit.

14 Co musím udělat pro to, aby rozhodnutí o rozvodu/rozluce/prohlášení manželství za neplatné, které vynesl soud v jiném členském státě, bylo uznáno v tomto členském státě?

Nařízení Rady (ES) č. 1347/2000 ze dne 29. května 2000 (dále jen „nařízení“) stanoví, že rozhodnutí o rozvodu, rozluce nebo prohlášení manželství za neplatné vydané v jednom členském státě bude uznáno v ostatních členských státech, aniž by bylo vyžadováno zvláštní řízení (s výjimkou řízení stanoveného tímto nařízením).

Kterákoli osoba, která prokáže na věci zájem, může požádat o uznání rozhodnutí s tím, že důvody pro neuznání rozhodnutí jsou přísně omezeny (uznání může být například zamítnuto, je-li rozhodnutí v rozporu s veřejným pořádkem).

Návrh na uznání rozhodnutí musí být předložen Vrchnímu soudu pro Severní Irsko (*High Court in Northern Ireland*).

Není-li použitelné zmíněné nařízení, může se na rozhodnutí vztahovat § 46 zákona o rodinném právu z roku 1986 (*Family Law Act 1986*), v němž se stanoví obecné podmínky pro uznávání rozhodnutí o rozvodu, rozluce nebo prohlášení manželství za neplatné vydaných v zámohí.

Návrh na uznání rozhodnutí o rozvodu, rozluce nebo prohlášení manželství za neplatné vydaného v cizině musí být předložen Vrchnímu soudu. Návrh se předkládá formou žaloby „*petition*“, k níž se připojí kopie rozhodnutí o rozvodu, rozluce nebo prohlášení manželství za neplatné.

15 Na který soud bych se měl obrátit, pokud chci rozporovat uznání rozhodnutí o rozvodu/rozluce/zrušení manželství vynesenému v jiném členském státě?

Jaké řízení se v těchto případech použije?

Vzhledem k tomu, že k uznání rozhodnutí o rozvodu, rozluce nebo prohlášení manželství za neplatné je příslušný Vrchní soud (podle zmíněného nařízení i podle zákona o rodinném právu z roku 1986), jakékoli námitky proti navrhovanému uznání by řešil opět tento soud. Důvody pro neuznání rozhodnutí jsou stanoveny v článku 15 zmíněného nařízení a v § 51 zákona o rodinném právu z roku 1986.

16 Právo, kterého státu se použije na rozvodové řízení mezi manželi, kteří nežijí v tomto členském státu nebo kteří mají rozdílná státní občanství?

Rozhodne-li určitý soud v Severním Irsku, že je příslušný pro řízení o rozvodu manželství, rozluce nebo prohlášení manželství za neplatné, použije právo Severního Irsku.

Soud v Severním Irsku je příslušný pro řízení o rozvodu manželství nebo soudní rozluce (i v případě, že manželství bylo uzavřeno v zahraničí), pokud: je příslušný podle zmíněného nařízení; nebo

k řízení není podle zmíněného nařízení příslušný žádný soud smluvního státu (tj. jednoho ze států, které byly původní stranou uvedeného nařízení nebo které je přijaly později) a kterýkoli z manželů má v okamžiku zahájení řízení domicil v Severním Irsku.

Soud v Severním Irsku je příslušný pro řízení o prohlášení manželství za neplatné (i v případě, že manželství bylo uzavřeno v zahraničí), pokud:

je příslušný podle zmíněného nařízení; nebo

k řízení není podle zmíněného nařízení příslušný žádný soud smluvního státu a kterýkoli z manželů

má v okamžiku zahájení řízení domicil v Severním Irsku; nebo

zemřel před uvedeným datem a v okamžiku smrti měl domicil v Severním Irsku nebo měl obvyklé bydliště v Severním Irsku po dobu jednoho roku bezprostředně předcházejícího dni úmrtí.

Související odkazy

[Soudní služba Severního Irsku \(Northern Ireland Courts and Tribunals Service\)](#)

Další informace o právní pomoci jsou k dispozici na internetových stránkách

[Oddělení právní pomoci Severního Irsku \(Northern Ireland's Legal Aid Department\)](#).

Další informace o mediaci jsou k dispozici na internetových stránkách organizací [Relate NI](#) a [UK College of Family Mediators](#).

Poslední aktualizace: 08/01/2019

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.